

Az Apai Nagyszülők, Berger Náthán És Klein Mária

A képen apai nagyszüleim, Berger Náthán és felesége, Klein Mária láthatók. A kép 1891-ben készült a győri Brodszky M. fényképésznél.

A legrégebbi személyes emlékeim, apai nagyapámról, Berger Náthánról vannak. Ő volt a negyedik gyerek, de az első a családban, aki eleminél több iskolát végzett. Az elemi után elvégezte a négyosztályos győri reált. Ez abban az időben azt jelentette, hogy ő egy írástudó ember volt.

Akkoriban Csornán csak elemi volt, és Győrben volt a reál. Ez még a kiegyezés előtti időszak, hiszen 1857-ben született, 1863-ban volt hat éves, a kiegyezés körül fejezhette be a negyedik elemi, és akkor mehetett a reálba. Aztán beállt a családi üzletbe, és pár év után, ez már az 1870-es évek lehetett, a szülei elküldték tanulni a szakmát Orsovára. Orsova nagy gabonakereskedelmi központ, és ott volt egy vagy két évet, ott tanulta ki a szakmát. Csorna egyik nagyon jó nevű kereskedője. Részt vett a közéletben is. Megyei törvényhatósági bizottsági tag, városi, illetve hát akkor még községi képviselő-testületi tag is volt. Volt, amikor virilistaként, és volt, amikor választott tagként, volt ilyen is, olyan is, tudtommal. Katona nem volt, mert akkoriban még nem volt sorkötelezettség, csak az volt, hogy a községnek hány embert kell adni.

Nagyapám rendkívül okos ember volt, ezt később láttam, amikor már én is idősebb lettem, és rengeteget beszélgettünk. Tőle tudok sokat a régiokról. Akkor mesélt sokat, amikor már öreg volt. Odaült a székébe, és beszélt. Kemény ember volt, és rendkívül egyenes. Őt tartották a család eszének. Például többször elmesélte, hogy az 1910-es években aszfaltozták a csornai főbb utcákat, és vezették be a villanyt, amikor képviselő-testületi tag is volt, és azt mondta, hogy ha ezt nem valósították volna meg, akkor nem maradt volna Csornán. Tehát biztos, hogy nagy hajtóerő volt a képviselő-testületben.

Azt nem tudom, hogyan ismerkedett meg apai nagyapám és nagyanyám, de nem hiszem, hogy sádhén volt. Csornán mindenki ismerte egymást. A Klein család is egy jó nevű család volt, és anyagilag is hasonló szinten álltak, mint a Bergerék.